

Jeszcze inna odmiana tej legendy znana jest w powiecie sokalskim¹⁾. Oto „ś. Piotr prosił raz P. Jezusa, aby matka jego mogła wyjść z piekła. P. Jezus kazał szukać po księgach niebieskich, co dobrego uczyniła ona kiedy na tym świecie. Po długim szukaniu znaleziono, iż raz rzuciła za ubogim ze złością maleńką cebulkę. Ubogi ją porwał i zjadł. Spuszczono więc do piekła ową cebulkę na sznurku, aby Piotrową matkę stamtąd wyciągnąć“ ale wtedy nastąpiła taka sama scena, o jakiej poprzednie opowiadania wspominają.

Inna z tych legend wschodnich wspomina, że ś. Rodzina, uciekając do Egiptu, szukała wypoczynku pod palmą; u nas palmy nie rosną i nie są powszechnie znane, więc też nasza legenda mówi że „Matka Najśw. z malutkim Jezuskiem schowała się pod osiką“, a gdy jej ta odmówiła schronienia, ukryła się pod leszczyną²⁾.

Już z tego, co tutaj przytoczyłem, pokazuje się dostatecznie, że zestawienie i uporządkowanie wszystkich na ziemiach polskich dotychczas zebranych „legend Chrystusowych“ przyniosłoby wielce ciekawą i do studyów porównawczych bardzo przydatną pracę.

W. Kosiński.

Przyczynek do „mętowania“ i do zabaw dziecinnych w Ropczycach.

I.

Egdom, megdom, hedone,
abel, fabel, domine,
e te tyki,
gromatyki-
hoc, hoc,
a majn liber — sroc!

II.

Jest tu jeden
między nami,
co sie skurzuł
zimiokami,
sucho rzepa, suchy chrzón,
kto sie skurzył, a to — ón!

¹⁾ Lud t. IX. s. 69.

²⁾ Zbiór wiad. do antrop. t. VII. s. 117.

III.

Uno, duno, regs,
kwater, kwinkwe, zeks,
uno, duno, raba,
kwater, kwinkwe — żaba!

IV.

Raz, dwa, trzy,
nasza pani pa—trzy,
a ta pani pódzie z nami
tego wina spa—trzy,
a to wino stargo—wane
po dwa—dzieścia po trzy.

V.

Rąbie, rąbie, siekie—recka,
narą—bała sze—snoś—cie,
a je—żli mi nie wie—rzycie,
pora chować końcie!

VI.

Hej je—den, je—den, je—den, je—den, je—den, je—den,
je—den, dwa—dzie—ścia i je—den.

VII.

Cie, cie, cie,
sroka kasze warzyła,
ogónek se sparzyła;
temu dała, temu dała,
temu łeb urwała,
fur do nieba
po kawołek chleba!

VIII.

Hop, hop, hop,
jest tu wielgi chłop,
nie moge go wykopać,
muse copke przed nim zdémować.
cisnął copke
na przykopke,
a ty chłopie wstań!

IX.

O mój Matyjosku, weźze mnie do miasta!

Nie wezme cie!

O jak cie tez minie, dobro myśl nawinie!

to mie tez i weźmies!

(I tak powtarza się dwa razy, a za trzecim razem odpo-
wiada się: No chodź, to cie wezme!)

X.

Mos? — Móm!

Dos? — Dóm!

Dej! — Ej!

Pierwszych trzech formułek mentowania używają, szykując się do „bawienio“ w „krycie“ i „ciuciubabke“, kto ma dać pierwszy „nocy“ albo w „zajoncki“, kto ma pierwszy zostać „psem“. „Pana“ wybierają większością głosów.

Formułek IV., V. i VI. używają dzieci do bawienia się w ten sposób, że podane wiersze powtarzają głosem śpiewającym i stosownie do taktu piszą kredą odpowiednią liczbę kresek, jaką wskazuje użyty sposób, więc przy czwartym 23, przy piątym 16, a przy szóstym 21. Komu się to uda, ten wygrywa.

Sposobem VII. i VIII. bawią małe dzieci szczególnie, gdy płaczą. W sposobie VII. powtarzając pierwsze trzy wiersze, pokazuje się dziecku palcem na jego lewej dłoni dołeczek, udając dzióbanie, a przy czwartym wierszu i dalszych pociąga się je za końce palców, zaczynając od wskazującego, a kończąc na małym przy wymawianiu słowa „fur do nieba“, przyczem własną rękę podnosi się do góry.

Zaś przy formułce VIII. bierze się dziecko na kolana i wymawiając każdą zgłoskę wiersza, podrzuca się je kolanami do góry.

Formułki IX. używają, gdy dziecko domaga się z płaczem pójść ze starszym n. p. do miasta, lecz tem jeszcze bardziej pobudzają dziecko do płaczu. Wiersze pod X. powtarzają dzieci między sobą przy każdej sposobności.

Dzieci, złapawszy biedronkę siedmiokropkę, kładą ją na dłoni i, gdy ta wznosi się do lotu, wołają na nią:

„Krówko, borówko,
wkiej twoje wesele?
Za štéry niedziele!“

Józef Sulisz.

Święty i przekłety.

(Bocian).

W powiecie tarnobrzeskim, gdy z wiosną zobaczą dzieci wiejskie bociana, wołają: „Dokoła, Wojtusiu, dokoła!“ bo im większe zatacza koła i większe okrąży przestrzenie, tem lepiej dla tych przestrzeni ze wszystkim, co na nich jest: chroni to od